

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

Zagreb, studeni 2019.

Istraživanje tržišta osiguranja u Republici Hrvatskoj u 2018.

AZTN je 2018. godine u sklopu svojih redovitih aktivnosti, proveo istraživanje tržišta osiguranja u Republici Hrvatskoj.

Cilj istraživanja je da temeljem podataka iz javno objavljenih publikacija, pribavljenih od Hrvatskog ureda za osiguranje i drugih javno dostupnih izvora podataka¹, AZTN utvrdi osnovne pokazatelje stanja na tržištu kako bi stvorio i izradio bazu podataka s analizom pokazatelja koncentriranosti tržišta osiguranja u Republici Hrvatskoj.

Istraživanjem je obuhvaćeno tržište životnih i neživotnih osiguranja. Unutar tržišta neživotnih osiguranja detaljnije je obuhvaćeno i analizirano tržište osiguranja motornih vozila. Tržišni udjeli poduzetnika na pojedinim segmentima tržišta utvrđeni su na temelju kriterija ukupno zaračunate bruto premije osiguranja.

U 2018. bilježe se određene zakonodavne aktivnosti i promjene na tržištu. Tako je sektorski regulator Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA), sudjelovala tijekom 2018. u aktivnostima u vezi s prenošenjem i provedbom propisa Europske unije iz područja osiguranja, što je uključivalo i pripreme za primjenu Direktive o distribuciji osiguranja. Navedena direktiva je implementirana Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju („Narodne novine“, br. 112/18., stupio na snagu 22. prosinca 2018.), koji propisuje nova pravila za obavljanje poslova distribucije osiguranja i reosiguranja na području Republike Hrvatske i prekogranično.

Uveden je novi pojam “distribucije osiguranja”, koji podrazumijeva djelatnost predlaganja i sklapanja ugovora o osiguranju, savjetovanja o ugovorima o osiguranju ili obavljanja drugih pripremnih radnji za sklapanje ugovora o osiguranju ili sklapanja takvih ugovora ili pružanja pomoći pri upravljanju takvim ugovorima i njihovu izvršavanju, posebno u slučaju rješavanja odštetnog zahtjeva. Dosadašnja društva za posredovanje u osiguranju i reosiguranju postaju društva za brokerske poslove u osiguranju i/ili reosiguranju, što je u skladu s terminologijom uvriježenom u praksi.

Važna novost je i uvođenje Dokumenta s informacijama o proizvodu osiguranja, koji je distributer osiguranja prije sklapanja ugovora o neživotnom osiguranju dužan dati potrošaču, a kako bi mu se omogućilo da donese dobro utemeljenu odluku, kao i uvođenje najmanje 15 sati godišnje stručnog osposobljavanja i usavršavanja, koji obuhvaćaju znanja o uvjetima ponuđenih policia i rješavanju pritužbi i prigovora. U slučaju neispunjavanja obveze stručnog usavršavanja na godišnjoj razini, HANFA ima ovlast distributera brisati iz registra.

Samo predmetno tržište je u znatnoj mjeri regulirano od strane sektorskog regulatora HANFE.

¹ „Godišnje izvješće za 2018.“ Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga; „Tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj 2018.“, „Motorna vozila i osiguranje 2018.“, „Ključne informacije o tržištu osiguranja u Republici Hrvatskoj 2018.“ Hrvatskog ureda za osiguranje i mjesečno izvješće za prosinac 2018. (u elektroničkom obliku)

U Republici Hrvatskoj postoji i nacionalni ured za osiguranje, odnosno Hrvatski ured za osiguranje (dalje: HUO), koji je pravna osoba koja u pravnom prometu s trećim osobama predstavlja udruženje društava za osiguranje. Tijela HUO-a su skupština, upravni odbor i direktor Ureda. Članstvo u HUO-u obvezno je za društva za osiguranje koja se bave obveznim osiguranjima u prometu, dok je za društva koja obavljaju ostale poslove osiguranja ili poslove reosiguranja članstvo dobrovoljno.

Nadalje, Hrvatsko aktuarsko društvo (dalje: HAD) predstavlja udruženje aktuara u Republici Hrvatskoj i redovan je član Međunarodnog udruženja aktuara (IAA), sa svrhom promicanje i razvoj aktuarske znanosti i struke i njene praktične primjene te stručnog usavršavanja i izobrazbe aktuara. Osnovano je 1996. i u rujnu 2019. broji 125 redovnih, 49 pridruženih i 2 počasna člana².

Također, pri Hrvatskoj gospodarskoj komori postoji Udruženje osiguravatelja koje je osnovano sredinom 1994. Članice Udruženja osiguratelja su društva za osiguranje i reosiguranje, registrirana u Republici Hrvatskoj, sukladno Zakonu o osiguranju. Stalna radna tijela Udruženja su Vijeće i Odbori³.

Opći pokazatelji tržišta osiguranja u Republici Hrvatskoj u 2018.

Na tržištu osiguranja u Hrvatskoj je u 2018. godini poslovalo 18 društava za osiguranje. Dodatno su učinak na tržištu imala i dva osiguratelja sa sjedištem u drugoj državi članici EU-a putem podružnica (Sava osiguranje d.d. - Podružnica Hrvatska i Adriatic Slovenica d.d. - Podružnica Zagreb).

U odnosu na prethodno razdoblje dva su osiguratelja manje i to BNP Paribas Cardiff osiguranje (pripojen Croatia osiguranju u listopadu 2018.) i Erste osiguranje VIG (pripojen matičnom društvu Wiener osiguranje u svibnju 2018.).

Poslove zastupanja u osiguranju, odnosno posredovanja u osiguranju i reosiguranju, na dan 31. prosinca 2018. obavljalo je preko 350 društava ili obrta za zastupanje u osiguranju.

Istraživanje nije pokazalo postojanje pravnih ili činjeničnih zapreka pristupu tržištu.

Tržište osiguranja je u 2018., u kojoj je zaračunata bruto premija osiguranja iznosila 10 milijardi kuna (uključujući i dva osiguratelja koji posluju preko podružnica), **raslo za značajnih 9 posto** u odnosu na prethodnu 2017. (u kojoj je zaračunata bruto premija iznosila 9,2 milijarde kuna). Rast je jače izražen jer je u 2017. u odnosu na 2016. isti pokazatelj iznosio 4,9 posto.

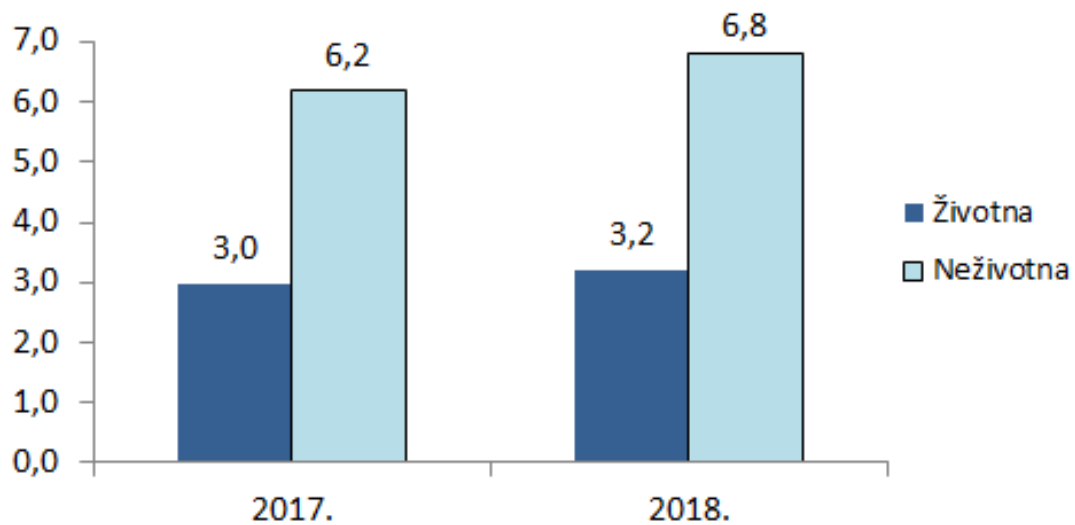
Na segment neživotnog osiguranja u ukupnoj strukturi (životna i neživotna osiguranja) otpada dvije trećine tržišta, dok na segment životnih osiguranja otpada preostala jedna trećina ukupnog tržišta.

² Podaci preuzeti sa mrežne stranice HAD-a [<http://aktuari.hr/>], stranice posjećene 16. rujna 2019.

³ Izvor: mrežne stranice HGK [<https://www.hgk.hr/udruzenje-osiguravatelja>], posjećene 16. rujna 2019.

Slika 1. Struktura zaračunate bruto premije u 2017. i 2018. (životna i neživotna osiguranja)

u mlrd. kuna

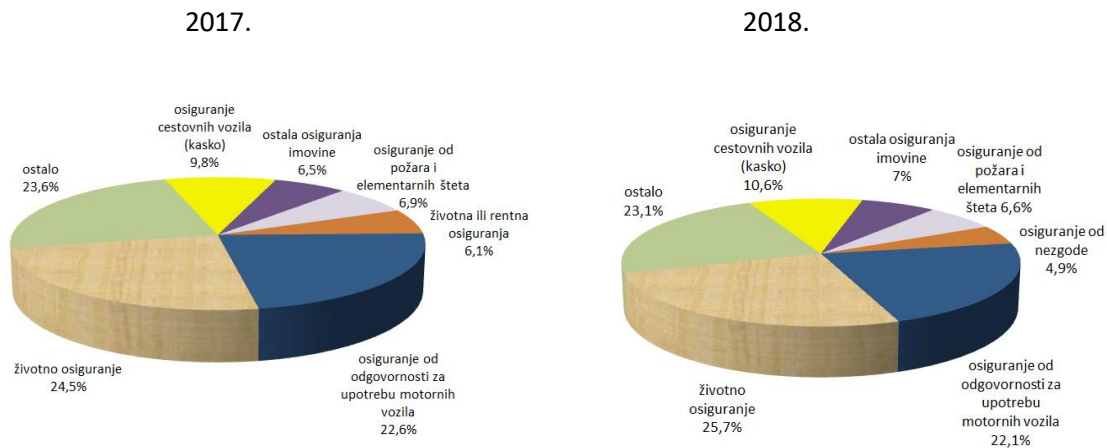
Izvor: Godišnje izvješće Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga za 2017. i 2018.; „Tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj 2017.“ i „Tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj 2018.“, HUUO; Obrada: AZTN

Rast se uglavnom temeljio na rastu tržišta neživotnog osiguranja, posebice u vrsti **03 Osiguranje cestovnih vozila – kasko osiguranje** (porast od 165,3 milijuna kuna ili 19 posto). Značajan rast premije zabilježen je i u vrsti osiguranja **10 Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila** (rast od 129,6 milijuna kuna ili 6,3 posto) kao i u vrsti osiguranja **14 – Osiguranje kredita** (rast od 66 milijuna kuna ili 34 posto). Rast premije **životnih osiguranja** u 2018. najvećim je dijelom generiran rastom novih osiguranja s jednokratnim plaćanjem premije, čemu je, s obzirom na to da je bankoosiguranje značajan kanal prodaje na tržištu osiguranja u Republici Hrvatskoj, pridonijela snažnija kreditna aktivnost.

Gustoća premije osiguranja predstavlja omjer zaračunate bruto premije i broja stanovnika (premija po stanovniku). Gustoća premije osiguranja u promatranoj 2018. iznosila je 2.410 kuna, dok je u prethodnoj 2017. iznosila 2.195 kuna. Nadalje, udio ukupne premije u BDP-u u promatranoj 2018. iznosi 2,6 posto i bilježi se blagi rast jer je u 2017. isti pokazatelj iznosio 2,5 posto.

Struktura ukupno zaračunate bruto premije po vrstama osiguranja u Republici Hrvatskoj u 2017. i 2018. prikazana je na slici 2.

Slika 2. Struktura ukupno zaračunate bruto premije po vrstama osiguranja u Republici Hrvatskoj u 2017. i 2018.

Izvor: Godišnje izvješće Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga za 2017. i 2018.; Obrada: AZTN

Najveći iznos zaračunate bruto premije u 2018. godine ostvarilo je Croatia osiguranje, čime je taj osiguratelj, s tržišnim udjelom nešto manjim od 28 posto, najznačajniji poduzetnik na tržištu osiguranja u RH, uz trend rasta od 5,2 posto u odnosu na 2017.⁴

Drugi je Agram koncern čije članice, Euroherc osiguranje, Adriatic osiguranje (u 2017. i ranije Jadransko osiguranje) i Agram Life bilježe trend rasta premije, a njihov zajednički tržišni udio u 2018. godini iznosio je 21 posto. Promatrano pojedinačno, vidljivo je da Euroherc osiguranje u nominalnim iznosima bilježi izraženiji rast bruto zaračunate premije, dok sve tri članice Agram koncerna imaju rast zaračunate bruto premije između 6,5 (Agram Life) i 22 posto (Euroherc).

Slijede Allianz s 11,6 posto tržišnog udjela, zatim Vienna Insurance Grupa na četvrtoj poziciji (Wiener osiguranje VIG d.d.) s nešto manje od 9 posto tržišnog udjela. Wiener bilježi značajan rast zaračunate bruto premije, kako u nominalnom, tako i u postotnom iznosu (50 posto). Pokazatelji zaračunate bruto premije u statistici HUO-a za razdoblje od 1. siječnja do 7. svibnja 2018. Erste osiguranja VIG, uključeni su u pokazatelju za Wiener osiguranje, stoga je isto dodatni razlog značajnog rasta zaračunate bruto premije navedenog osiguratelja u 2018. u odnosu na 2017.

Generali je na petoj poziciji uz 7 posto tržišnog udjela i značajni trend rasta od 26 posto. Šesta je druga članica koncerna Agram, Adriatic osiguranje uz 6,6 posto tržišnog udjela i trend rasta od 12 posto. Rast od 7,2 posto bilježi Triglav osiguranje, a pritom njegov tržišni udio iznosi 4,3 posto, dok Grawe Hrvatska bilježi rast od 4,5 posto i tržišni udio od 4,3 posto. Rast još bilježe Agram life i HOK osiguranje.

⁴ Za prethodnu 2017. vrijedi da je u podacima HUO-a pribrojena i zaračunata bruto premija Croatia zdravstvenog osiguranja, i koje je bilježilo tržišni udio od 2 posto; kada bi se promatralo isključivo zaračunata bruto premija društva Croatia osiguranje u 2017. (i tržišni udio od 26,9 posto), rast bi bio 13 posto, kako se navodi u Godišnjem izvješću Croatia osiguranja za 2018. (dostupno na poveznici: <https://www.crosig.hr/hr/investitori/godisnja-izvjesca/>)

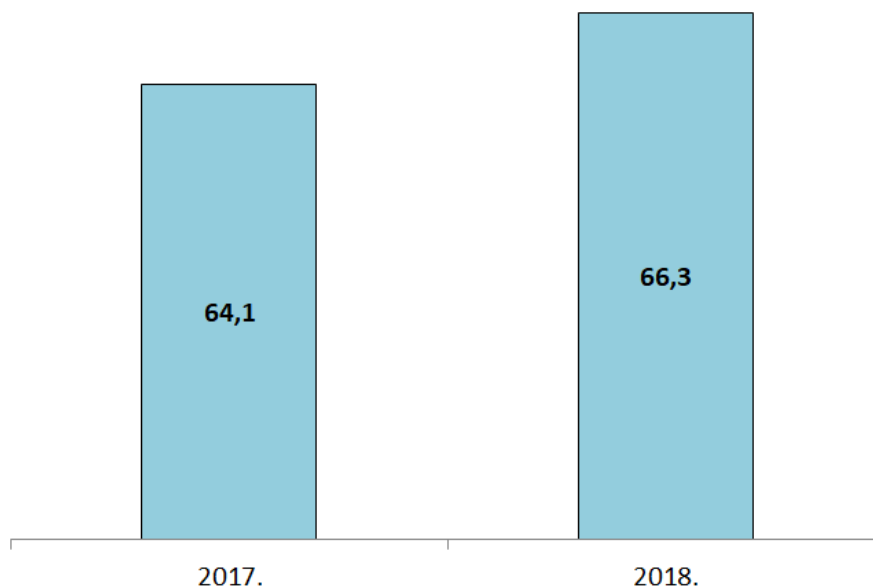
Blagi pad zaračunate bruto premije bilježi Merkur osiguranje, OTP osiguranje i Hrvatsko kreditno osiguranje. Erste životno osiguranje bilježi veliki pad od 67 posto, no isti bilježi tržišni udio od samo 0,01 posto u 2018.

Pokazatelji koncentriranosti tržišta

Kao pokazatelji koncentriranosti tržišta osiguranja promatrani su omjer tržišne koncentracije (CR) i Herfindahl-Hirschmanov indeks (HHI). Omjer tržišne koncentracije prikazuje ukupni (zajednički) tržišni udio relativno malog broja najvećih poduzetnika koji djeluju na istom mjerodavnom tržištu, a Herfindahl-Hirschmanov indeks se računa kao zbroj kvadrata tržišnih udjela svih poduzetnika koji djeluju na nekom tržištu.

U 2018. godini je omjer tržišne koncentracije iskazan tržišnim udjelima prvih pet osiguratelja (CR5), promatran kroz pojedinačne tržišne udjela osiguratelja, iznosio 66,3 te u usporedbi s 2017. u kojoj je iznosio 64,1 bilježi blagi rast koncentriranosti. Ako se osiguratelji promatraju kao povezana društva, odnosno kao jedan gospodarski subjekt, omjer tržišne koncentracije u 2018. godini iznosio je 77,6 dok je u 2017. isti iznosio 75,9.

Slika 3. Grafički prikaz zajedničkog tržišnog udjela pet najvećih osiguratelja u Republici Hrvatskoj u 2017. i 2018. godini

Izvor: „Tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj 2017.“ i „Tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj 2018.“, HUU;
Obrada: AZTN

HHI ukupnog tržišta osiguranja u 2018. godini, promatrano prema pojedinačnim osigurateljima, iznosio je 1.288 te se u odnosu na prethodnu 2017. godinu, u kojoj je iznosio 1.196 bilježi blagi rast koncentriranosti tržišta, što je istovjetan trend iz 2017. u odnosu na 2016. Kada se osiguratelji promatraju kao povezana društva, HHI je u 2018. iznosio 1.563 i bilježi se blagi pad jer je u 2017. godini iznosio 1.581 što je istovjetan trend iz 2017. u odnosu na 2016.

Temeljem podataka o koncentriranosti tržišta, proizlazi kako je ukupno tržište osiguranja u RH u 2018. godini bilo relativno dobro strukturirano i kompetitivno, uz pokazatelje umjerene koncentriranosti te se, promatrajući pojedinačno osiguravatelje, bilježi trend blagog rasta koncentriranosti.

Tržište životnih osiguranja

Na tržištu životnih osiguranja u 2018. godini djelovalo je 14 osiguratelja, uključujući i dva osiguratelja koji posluju preko podružnica prema podacima Hrvatskog ureda za osiguranje.

U 2018. godini je zabilježen rast životnih osiguranja od 6,7 posto, a ukupna premija iznosila je nešto manje od 3,2 milijarde kuna. Rast je jače izražen jer je u 2017. u odnosu na 2016. isti pokazatelj iznosio 2,3 posto.

Porast ukupne premije životnih osiguranja u 2018. najvećim je dijelom generiran rastom novih osiguranja s jednokratnim plaćanjem premije osiguranja. Rast se bilježi u vrsti 19 – Životna osiguranja u postotnom iznosu od 14 posto. Kod preostale četiri vrste životnih osiguranja zabilježeno je smanjenje premije, a najveći smanjenje odnosi se na vrstu 23 – Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja (smanjenje iznosi 103 milijuna kuna ili 19 posto).

Najznačajniji osiguratelji u segmentu životnih osiguranja su Croatia osiguranje i Wiener osiguranje VIG, čiji su udjeli i na ovom tržištu izjednačeni (17,7 posto Croatia osiguranje, odnosno 17,2 posto Wiener), zatim slijede Allianz s udjelom od 16,2 posto, Generali osiguranje s 10,5 posto, Grawe Hrvatska s 9,1 posto i Agram Life osiguranje s 9 posto. Najveći nominalni i postotni rast u životnim osiguranjima (94 posto) bilježi Wiener osiguranje VIG, no, kako je već prije navedeno, ovako značajnom rastu doprinijelo je pripajanje društva Erste VIG te je ujedno Wiener prestigao Allianz na drugoj poziciji. Generali osiguranje je napredovao sa 6. na 4. poziciju.

Zanimljivo je istaknuti da i Croatia osiguranje d.d. i Allianz bilježe blagi pad tržišnog udjela, koji je nešto jače izražen kod Allianz, iz razloga rasta zaračunate bruto premije i tržišnog udjela većine ostalih osiguratelja u ovom segmentu životnih osiguranja, uz napomenu da Croatia osiguranje bilježi rast zaračunate bruto premije od 5,8 posto, dok Allianz bilježi trend smanjenja zaračunate bruto premije od 3,1 posto u odnosu na prethodnu 2017. godinu. Uniqa je prekinula negativni trend pada premije u segmentu životnih osiguranja i bilježi blagi rast od 0,9 posto.

Omjer tržišne koncentracije CR5 tržišta životnih osiguranja, promatran prema pojedinačnim osigurateljima, iznosio je 70,7 u 2018. U usporedbi s 2017. godinom u kojoj je iznosio 63,5, bilježi se određeni rast koncentriranosti, prije svega iz značajnog rasta tržišnog udjela Wiener osiguranja. Ako se osiguratelji promatraju kao povezana društva, omjer tržišne koncentracije CR5 u 2018. iznosio je također 70,7, dok je isti u 2017. godini iznosio 69,6.

HHI tržišta životnih osiguranja u 2018. godini, promatrano prema pojedinačnim osigurateljima, iznosio je 1.256 i u odnosu na prethodnu 2017. godinu u kojoj je iznosio 1.137, bilježi blagi rast, što je ujedno promjena trenda jer se u prošlogodišnjem istraživanju bilježio neznatan pad. Kada se osiguratelji promatraju kao povezana društva, HHI je u 2018. iznosio 1.256 te se bilježi stagnirajući trend, budući da je u 2017. godini iznosio 1.253.

Tržište neživotnih osiguranja

Na tržištu neživotnih osiguranja u 2018. godini bilo je aktivno 17 osiguratelja, uključujući i dva osiguratelja koji posluju preko podružnica.

U skupini neživotnih osiguranja, zaračunata bruto premija u promatranj 2018. iznosila je 6,8 milijardi kuna te je u odnosu na 2017. godinu povećana za 10 posto kada je iznosila 6,2 milijardi kuna. Taj se rast uglavnom temeljio na rastu osiguranja cestovnih vozila – kasko osiguranja, osiguranja od odgovornosti za upotrebu motornih vozila i osiguranja kredita.

Višegodišnji pad premije u vrsti 10 – „Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila“ je u 2017. zaustavljen i po drugi puta zaredom bilježi se rast od 6,3 posto, koji je jače izražen jer je u prošlogodišnjem istraživanju iznosio 0,3 posto.

Croatia osiguranje je lider u skupini neživotnih osiguranja, s tržišnim udjelom od nešto više od 32 posto i rastom od 5 posto.

Koncern Agram, sa svojim članicama – Euroherc, Adriatic i Agram Life, bilježi tržišni udio od 27 posto, dok je u 2017. isti pokazatelj iznosio 25,4 posto. Promatrano pojedinačno, Euroherc bilježi tržišni udio od 16,4 posto, Adriatic 9,7 posto, a Agram life 1 posto. Promatrano pojedinačno, sve tri članice Agram koncerna, bilježe rast zaračunate bruto premije između 5 i 12 posto, dok je Adriatic osiguranje prestiglo Allianz na 3. poziciji.

Allianz Zagreb ima tržišni udio od 9,5 posto, a slijede Generali osiguranje, Uniqa osiguranje, Triglav osiguranje i Wiener osiguranje VIG, čiji tržišni udjeli pojedinačno iznose između 5 i 5,6 posto.

Od svih trenutno aktivnih osiguratelja na tržištu neživotnih osiguranja, u promatranj 2018. trend pada kao i u prošloj 2017. bilježi jedino Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. u iznosu od 1,3 posto, no navedeni poduzetnik ima tržišni udio od samo 0,2 posto.

Omjer tržišne koncentracije CR5 tržišta neživotnih osiguranja u 2018. godini, promatran prema pojedinačnim osigurateljima, iznosio je 73,3 te se u usporedbi s 2017. godinom u kojoj je iznosio 70,8, bilježi rast koncentriranosti. Ako se osiguratelji promatraju kroz vlasničku povezanost, omjer tržišne koncentracije CR5 u 2018. iznosio je 79,9 te se u usporedbi s 2017. godinom u kojoj je iznosio 80,3 bilježi neznatan pad koncentriranosti. Promatrano prema pojedinačnim osigurateljima, HHI tržišta neživotnih osiguranja u 2018., iznosio je 1.672 i u usporedbi s 2017. godinom u kojoj je iznosio 1.681, bilježi blagi pad pokazatelja koncentriranosti. Kada se osiguratelji promatraju kao povezana društva, HHI u 2018. iznosio je 1.992, a u 2017. isti pokazatelj iznosio je 2.012.

Temeljem tih podataka proizlazi kako je tržište neživotnih osiguranja u 2018. godini bilo relativno dobro strukturirano, uz pokazatelje umjerene koncentriranosti.

Tržište obveznog osiguranja motornih vozila

Tržišni segment osiguranja motornih vozila koji uključuju obvezno osiguranje vlasnika – korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete nanесene trećim osobama (obvezno osiguranje) i osiguranje cestovnih vozila (kasko osiguranje), predstavljaju najznačajnije vrste osiguranja, koje u ukupno zaračunatoj bruto premiji na tržištu osiguranja u 2018. godini bilježe udjel od 32,7 posto, što upućuje na blagi rast udjela u ukupno zaračunatoj bruto premiji na tržištu osiguranja u odnosu na prethodnu 2017. (32,4 posto).

Zaračunata bruto premija obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti u 2018. godini iznosila je 2,1 milijardi kuna i bilježi se blagi rast zaračunate bruto premije od 6,3 posto, u odnosu na prethodnu 2017. Naime, ukupna zaračunata bruto premija obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti u 2018. iznosi 2,07 milijardi kuna, dok je u 2017. iznosila 1,95 milijardi kuna. Drugu godinu zaredom bilježi se pozitivni trend blagog rasta, koji je jače izražen u postotnom rastu nego u 2017. u odnosu na 2016., kada je rast iznosio neznatnih 0,2 posto.

Prosječna zaračunata bruto premija obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti u 2018. iznosi 928 kuna i bilježi se neznatno povećanje u iznosu od 0,44 posto budući da je u prethodnoj 2017. iznosila 924 kuna. Ista uključuje i premije koje su društva za osiguranje, ujedno članice HUO-a sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, zaračunate na području država članica Europske unije i država potpisnicama Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru. Kada se promatra prosječna zaračunata bruto premija obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti ostvarena isključivo na području Republike Hrvatske, iznos prosječne zaračunate bruto premije u 2018. je niži i iznosi 891 kuna.

Zaračunata bruto premija kasko osiguranja u 2018. godini iznosila je nešto više od jedne milijarde kuna i raste značajnih 18,7 posto u usporedbi s 2017., kada se bilježi zaračunata bruto premija u iznosu od 821,9 milijuna kuna. Taj pozitivni trend je u korelaciji s trendom rasta novoregistriranih vozila, kojih je u 2018. zabilježeno 176.254. Štoviše, rast broja novoregistriranih vozila iznosi značajnih 43 posto (176.254 novoregistriranih vozila u 2018., 123.592 novoregistriranih vozila u 2017., što daje porast od 52.662 novoregistriranih vozila)⁵. Ovdje treba napomenuti da se bilježi znatno izražen trend rasta broja novoregistriranih vozila u odnosu na pokazatelj iz prošlogodišnjeg istraživanja (2017. u odnosu na 2016.), kada je zabilježen porast od blagih 0,3 posto, odnosno za 386 novoregistriranih vozila.

Prema javno dostupnim podacima HUO-a na tržištu osiguranja motornih vozila u 2018. godini bilo je aktivno 12 osiguratelja.

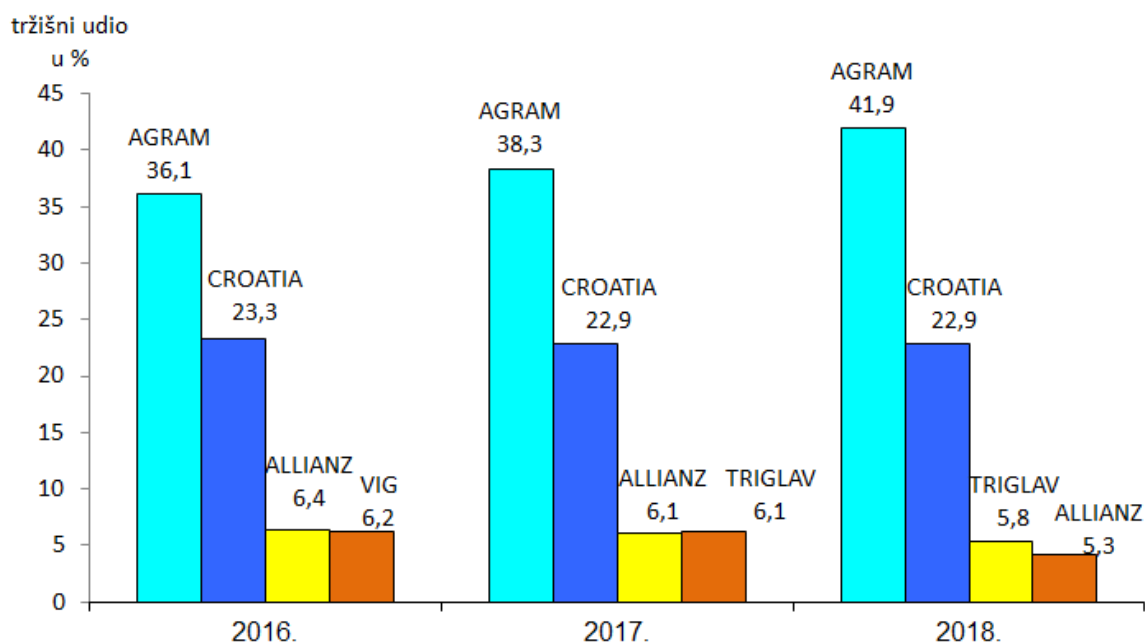
Od toga, sedam osiguratelja bilježi rast premije i to najviše obje članice Agram koncerna (Euroherc osiguranje, koje bilježi najveći nominalni rast i Adriatic osiguranje), kao i Croatia osiguranje (drugi po nominalnom rastu premije), Izvor osiguranje, Triglav osiguranje, Grawe i Ergo osiguranje. Promatrajući nominalno iskazani pad zaračunate bruto premije, pet osiguratelja bilježe pad premije, ponovno najviše Wiener osiguranje VIG d.d. (VIG), zatim slijede Uniqa, Allianz, HOK i Generali.

Usporedbe radi, u prošlogodišnjem istraživanju za 2017., osam osiguratelja je bilježilo rast premije, a četiri osiguratelja pad.

⁵ Izvor: „Motorna vozila i osiguranje 2018.“, HUO, kolovoz 2019.; Tablica 4. Stanovništvo, vozači i registrirana vozila 2007.-2018., stranica 22.

Najveći tržišni udio na tržištu obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti od 41,9 posto ima Agram koncern kroz Euroherc osiguranje i Adriatic osiguranje uz rast tržišnog djela, koji je godinu dana ranije iznosio 38,3 posto. Slijede Croatia osiguranje s tržišnim udjelom nešto manjim od 23 posto te Triglav, Allianz, Generali, HOK osiguranje i Wiener VIG, koji svi pojedinačno, imaju tržišne udjele između 4 i 6 posto. Triglav je prestigao Allianz na trećoj poziciji, no oba poduzetnika bilježe pad tržišnog udjela.

Slika 4. Tržišni udjeli četiri najveća osiguratelja na tržištu obveznog osiguranja vlasnika – korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete nanese trećim osobama u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2018.

Izvor: Motorna vozila i osiguranje za vremensko razdoblje 2016., 2017. i 2018., Hrvatski ured za osiguranje;
 Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Omjer tržišne koncentracije CR5 tržišta obveznog osiguranja motornih vozila u 2018. godini je iznosio 76, ako se promatraju zasebno osiguratelji, odnosno 80,8 ako se promatraju kao povezana društva te se u usporedbi s 2017. godinom bilježi manji rast koncentriranosti, što je nastavak trenda prošlogodišnjeg istraživanja (2017./2016.). HHI tržišta obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti je u 2018. godini iznosio 1.621, ako se promatraju zasebno osiguratelji, odnosno 2.435, ako se promatraju osiguratelji kroz vlasničku povezanost te se bilježi rast koncentriranosti.

Kanali distribucije za prodaju proizvoda i usluga društava za osiguranje

Prema podacima HUU-a, u 2018. društva za osiguranje su prodaju svojih proizvoda i usluga vršila preko vlastitih zaposlenika (bez provizije), internih zastupnika, agencija, brokera, bankoosiguranja i ostalih kanala distribucije.

Najzastupljeniji kanal distribucije neživotnog osiguranja u 2018. bili su interni zastupnici s 41,6 posto udjela u zaračunatoj premiji (u 2017. 40,5 posto), agencije s 21,9 posto (u 2017. 20,6 posto), zaposlenici društava (bez provizije) s 16,3 posto (u 2017. 18,9 posto) te brokери s 11,8 posto (u 2017. 11,0 posto), a ostali prodajni kanali imali su udjel manji od 10 posto.

Prodaja životnog osiguranja u najvećem dijelu se odvijala preko bankoosiguranja s 44,3 posto udjela u zaračunatoj premiji (u 2017. 39,1 posto), internih zastupnika s 24 posto (u 2017. 25,8 posto) i agencija s 20 posto (u 2017. 22,1 posto). Zaposlenici društava za osiguranje generirali su 10,3 posto zaračunate premije životnih osiguranja u 2018. (u 2017. 11,4 posto).